

#РНИДС ИНФО

23

MART 2015.

rnids.rs | rnids.rs

domen.rs | domen.rs

У КОМ СИ ИНТЕРНЕТ ФИЛМУ?

Шеста годишња конференција ДИДС 2015, посвећена развоју Интернета у свету и на нашим националним доменима, одржана је **10. и 11. марта**, у Хотелу **“Metropol Palace”** у Београду. Дан интернет домена Србије је окупио 24 учесника из земље и света и преко 300 посетилаца.

Ове године ДИДС се одвијао под слоганом **„У ком си интернет филму?“**, са филмским називима три тематска блока: „Господари Интернета“, „Позови Е ради трговине“ и „Домен који обећава“. Другог дана одржан је **Регионални интернет форум**, који је окупио представнике националних регистара Бугарске, Хрватске, Словеније, Црне Горе и Србије, као и представнике државних органа, локалних интернет заједница и глобалних интернет организација. Осим што је трајао два дана, ДИДС 2015 чини посебним и подршка **ICANN-a**, водеће организације за управљање Интернетом и руковођење његовом глобалном структуром. Конференција је, као и до сада, била **бесплатна за све посетиоце**, уз регистрацију путем адреса е-поште на регионалним интернет доменима.

Уговорено је **28 медијских покровитељстава** (штампа, радио, ТВ, веб), као и техничко покровитељство „Телекома Србија“, који је обезбедио бесплатан Интернет за све присутне. Пренос Конференције уживо преко Интернета одвијао се на 10 веб локација, а пратило га је преко **3500 особа**. Промоција **на друштвеним мрежама** спроведена је кроз Фејсбук, Твитер и LinkedIn.

Организациони одбор: Предраг Милићевић, Лазар Бошковић, Драгана Пешић - Левић и Јелена Ожеговић, са сарадницима из техничких екипа.

Програмски одбор: Душан Стојичевић, Војислав Родић, Владимир Радуновић, Милош Петровић, Радомир Лале Марковић, Драган Варагић, Слободан Марковић и Милоје Секулић.

Подржао:

ДИДС 2015

Дан интернет домена Србије

dids.rs | [дидс.срб](http://dids.rs) | [#dids2015](https://twitter.com/dids2015)

У КОМ СИ ИНТЕРНЕТ ФИЛМУ?

- 1. БЛОК
ГОСПОДАРИ
ИНТЕРНЕТА**
- 2. БЛОК
ПОЗОВИ Е
РАДИ ТРГОВИНЕ**
- 3. БЛОК
ДОМЕН КОЈИ
ОБЕЋАВА**

Организатор: РНИДС

ДИДС подржали:

ГОСПОДАРИ ИНТЕРНЕТА

1. БЛОК / Модератор: Владимир Радуновић

Први блок био је посвећен најављеним променама у глобалном управљању Интернетом, које доноси транзиција IANA функције. Без правилног и недискриминишућег превођења домена у IP адресе и њихове фер расподеле милијардама повезаних уређаја - Интернет би био распарчан. Од септембра надзор над овим функцијама требало би да буде пренесен са Владе САД на "све нас", то јест глобалну интернет заједницу. Које би биле улоге "свих нас" и чији је наш Интернет, питања су на која су одговоре дали страни гости ДИДС-а.

По новом, вишеактерском моделу управљања Интернетом, ICANN би имао сва овлашћења за управљање глобалном мрежом, а државе, корпорације и други актери, у оквиру различитих тела, имали би могућност да дају предлоге и активно учествују у обликовању политике и праксе везане за сајбер простор, али не и да самостално одлучују. Предложени модел прилично је комплексан и формализован, па може да доведе до смањене укључености заинтересованих актера.

Најпре је **Данко Јевтовић**, директор РНИДС-а, у име домаћина поздравио присутне, а потом је **Душан Стојичевић**, председник Управног одбора РНИДС-а, у уводној речи дао пресек онога што следи у програму ДИДС-а.

Jean-Jacques Sahel (Жан-Жак Саел), потпредседник ICANN-а за регион Европе (www.icann.org), поручио је да је Интернет једна од првих алатки која је повезала све људе и да треба да га негујемо. Тврди да ICANN има механизме да спречи превелики утицај неке интересне групе.

Martin Boyle (Мартин Бојл), старији саветник за јавне политике британског националног регистра "Nominet" (www.nominet.uk), рекао је да је ово за њега веома важан корак, јер су САД увек имале доминантну улогу у IANA функцијама, што је бринуло друге земље. Нови систем мора да буде отворен и транспарентан, са јасно утврђеном одговорношћу.

Леонид Тодоров, шеф за међународне односе руског националног регистра (www.cctld.ru) и директор Удружења националних регистара Азијско-пацифичког региона, упитао се ако је улога Владе САД симболична у надгледању рада ICANN-а, зашто ми о томе толико бринемо? "Можда је ово само камуфлажа нечега што се дешава у позадини, да Американци за то време учврсте шапу над Интернетом", рекао је Тодоров.

"Резиме 1. блока: Сели Рус, Американац и Србин да разговарају о будућности Интернета..." - како рече један твит.

УТИСЦИ ПОСЕТИЛАЦА

1. БЛОК - просечна оцена 4,56 (скала оцена од 1 до 5)

- > Осветљена тема о којој сам врло мало знао. Модератор природан, одличан.
- > Изузетно корисне информације.
- > Део са едукацијом ми се највише свидео.
- > Најконкретнији први блок до сада на ДИДС-у.
- > Леонид победио!
- > Предуго је трајао.
- > Дајте више оваквих сучељавања мишљења.
- > Одличан избор панелиста!
- > Мало мање динамично, али таква је тема.

2. БЛОК - просечна оцена 4,23

- > Садржај теме потпуно остварен. Модератор изврсно припремљен, упућен у тематику.
- > Оноко. Поједини учесници су морали да буду боље припремљени.
- > Тема треба да се подели на више целина.
- > Модератор добар, панелисти слаби.
- > Нисам сазнала ништа ново што је вероватно похвала за фирму у којој радим.
- > Можда је требало да доведете неког надлежног из Државе, Владе, Министарства и сл.

3. БЛОК - просечна оцена 4,26

- > Могао је и модератор да буде истог пола као и прве учеснице. 3. блок одличан. Учесници понављали шта су рекли у видео најави. Примери одлични.
- > Корисно је чути туђа искуства.
- > Прави панел, динамичан и користан.
- > Сувишан блок. Чисто рекламирање појединих сајтова. Нема едукативних вредности.
- > Јако добри представници сајтова који знају шта хоће да постигну и на који начин.
- > Можда да учесници имају и неку ППТ, не само да одговарају на питања модератора.

ОРГАНИЗАЦИЈА - просечна оцена 4,70

- > Све је беспрекорно организовано! Напредак у односу на претходни ДИДС.
- > Одлично! Једино су паузе конфузне.
- > Нема замерки на организацију. Можда сугестија да убаците на неким местима продужне каблове због батерија на телефонима, таблетима и лаптоповима...
- > Да следеће године буде електронска евиденција посетилаца без штампања еКарте.
- > Послужење лоше организовано. Немогуће доћи до кафе.
- > Најбољи до сада!

У Анкети је учествовало 89 посетилаца.

ПОЗОВИ Е РАДИ ТРГОВИНЕ

2. БЛОК / Модератор: Милош Петровић

Други блок је био посвећен еТрговини, кроз све њене аспекте: правно-финансијски, промотивни, логистички и софтверски. Учесници у панел дискусији били су домаћи стручњаци из ове области, који су презентovali конкретна решења из праксе и искуства из сопствених онлајн пројеката. Иако грађани Србије купују преко Интернета, еТрговина, као модел пословања, још увек није у потпуности у свести продаваца. Закључак панела је био да у Србији постоје битни недостаци у виду застарелих финансијских прописа. Ипак, можда највеће препреке у вези са куповином на Интернету остају – страх од непознатог и мањак информација.

Постоји неколико е-продавница које продајом путем Интернета зарађују више него неке од најпознатијих бренд продавница у тржним центрима у Београду – истакао је **Драган Варагић**, саветник за пословну примену Интернета (draganvaragic.com). Статистички подаци показују и да они који на свом сајту имају могућност плаћања чековима, зарађују и до 20% више од оних који немају ту опцију.

За оне који се баве електронском трговином у Србији, али своје производе шаљу и у иностранство, постоји систем развијен у склопу нашег поштанског система, под називом "Post Export". Из нашег искуства, то је ефикасан и повољан начин за извоз пошиљки – истакао је **Драган Тимотијевић**, администратор онлајн продавнице Епархије шумедијске СПЦ (www.eparhija.rs).

Борис Илић, финансијски директор компаније "Grand Motors" (grandmotors.rs) објаснио је правне и финансијске разлике између предузетника и ДОО. Као предузетник за пословање одговарате целокупном личном имовином, али је папирологија једноставнија и трошкови су нижи. С друге стране, власник ДОО одговара за пословање до висине свог улога у компанију, али трошкови су значајно већи.

Учесници у панел дискусији били су и **Милош Милић**, суоснивач и извршни директор "Фармиа" (www.farmia.rs), и **Горан Живковић**, вођа пројекта система еТрговине eLakolije.rs. Панелисти су се сложили да за покретање посла у области еТрговине треба најпре имати добру и конкурентну идеју. Потребно је затим истражити тржиште и испитати своје могућности у одређеној тржишној ниши, а потом и развити квалитетан пословни модел. Осим тога, увек треба размишљати о томе ко је циљна група и на који начин се представити и промовисати на онлајн тржишту.

ДОМЕН КОЈИ ОБЕЋАВА

3. БЛОК / Модератор: Радомир Лале Марковић

Трећи блок ДИДС-а је традиционално био резервисан за угледне локације на националним интернет доменима .RS и .СРБ. Представници 11 домаћих интернет сајтова и онлајн пројеката говорили су о својим искуствима и развојном путу.

Once Upon a Time - www.onceuponatime.rs

Представник: Снежана Суботић, ауторка блога

Креативни поклони - www.kreativnipokloni.rs

Представник: Ахмет Булбул, оснивач

Кошуље - www.kosulje.rs

Представник: Драгана Милановић, product manager

Blender Online - www.blenderonline.rs

Представник: Сања Савић Маравић, уредница

Култура пословања - www.kulturaposlovanja.rs

Представник: Уна Забунов, ауторка блога

Бори се са Борисом да поново прохода - www.borise.rs

Представник: Борис Стојиљковић, руководиоца пројекта

Албум сећања на наше претке из Првог светског рата - славним-прецима.срб

Представник: Александар Василић, руководиоца пројекта

ОК Математика - www.matematika.edu.rs

Представник: Велимир Дедић, професор

Едукација - www.edukacija.rs

Представник: Љубиша Павловић, оснивач и аутор

Папилотна - www.papilotna.rs

Представник: Јована Милићевић, суоснивач сајта

Лепотица - www.lepotica.rs

Представник: Јелена Прерадовић, интернет маркетинг менаџер

Сви ови пројекти су национални интернет домен одабрали због бољег позиционирања на интернет претраживачима, јер су у питању садржаји намењени домаћем говорном подручју.

РЕГИОНАЛНИ ИНТЕРНЕТ ФОРУМ

11. март

Другог дана конференције ДИДС 2015 одржан је **Регионални интернет форум**, који је окупио **39 представника** националних регистара Бугарске, Хрватске, Словеније, Црне Горе и Србије, као и представнике државних органа, локалних интернет заједница и глобалних интернет организација. Одржан је у форми округлог стола, у потпуности на енглеском језику, као регионални стручни интернет скуп за позване учеснике. У име РНИДС-а као домаћина скупа, уводну реч је имао **Душан Стојичевић**, председник Управног одбора.

У првом блоку, са темом **"Regional activities"** (Регионалне активности), модератор је био **Војислав Родић**, председник Конференције суоснивача РНИДС-а, а представљене су регионалне активности у области Интернета и одржан припремни састанак за предстојећу EuroDIG конференцију у Софији.

Други блок, на тему **"IDN issues"** (IDN питања), говорио је о примени локалних писама на Интернету и техничким питањима интернет регистара, а модератор је био **Душан Стојичевић**. Скоро сви национални интернет регистри из региона су прошли кроз процес увођења IDN домена, али су при том имали веома различита искуства, у складу са својим локалним специфичностима националних писама.

Модератор трећег блока на тему **"Multistakeholder model"** (Вишеактерски модел) био је **Владимир Радуновић**, директор програма сајбер безбедности и еДипломатије "Дипло фондације". Вођена је дискусија о могућности примене вишеактерског модела за управљање интернет организацијама у региону.

ДЕТАЉНИЈЕ:
dids.rs и [дидс.срб](http://dids.rs)

КОРИСНИ ЛИНКОВИ:
Видео - www.youtube.com/rmidsonline
Фотографије - www.facebook.com/rmids.rs